

24 Οκτωβρίου
Μέρα Ίδρυσης Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών

Η ιδέα της σύστασης ενός υπερεθνικού Οργανισμού με την αποστολή να λειτουργεί ανασχετικά στις πολεμικές συγκρούσεις δεν ήταν καινοφανής αλλά παρουσιάστηκε ήδη από τα τέλη του Μεσαίωνα στην Ευρώπη. Όμως, ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος κατέστησε αδήριτη την ανάγκη σύστασης ενός οργανισμού για τη διασφάλιση της ειρήνης. Ως αποτέλεσμα, ιδρύθηκε η Κοινωνία των Εθνών, τα μέλη της οποίας δεσμεύτηκαν να σέβονται και να διαφυλάσσουν από κάθε ξένη επιβουλή την εδαφική ακεραιότητα και την πολιτική ανεξαρτησία όλων των μελών της.

Παρά το άδοξο τέλος της, η “Η Κοινωνία των Εθνών”, της οποίας η αποστολή απέτυχε λόγω των διαρκών παραβιάσεων της διεθνούς έννομης τάξης, με τελική κατάληξη την έκρηξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, έβαλε το πρώτο λιθαράκι για τη δημιουργία μιας άλλης οργάνωσης, πιο ισχυρής. Έτσι, το 1945 ιδρύθηκε ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών με σκοπό τη συνεργασία στο Διεθνές Δίκαιο, την ασφάλεια, την οικονομική ανάπτυξη και την πολιτική ισότητα. Με πρωτοβουλία του τότε Αμερικανού υπουργού Εξωτερικών Κόρντελ Χωλ, υπογράφηκε ο **Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών** και τέθηκε σε ισχύ στις **24 Οκτωβρίου του 1945**. Έδρα του Οργανισμού ορίστηκε η Νέα Υόρκη.

Κύρια όργανα του ΟΗΕ είναι η Γενική Συνέλευση, το Συμβούλιο Ασφαλείας, το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο, το Συμβούλιο Κηδεμονίας, το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης και η Γενική Γραμματεία. Τον αποφασιστικότερο ρόλο κατέχει το Συμβούλιο Ασφαλείας, το οποίο και επιφορτίζεται με τη διασφάλιση της ειρήνης παγκοσμίως. Τα πέντε μόνιμα κράτη-μέλη του αποτελούν οι ΗΠΑ, η Αγγλία, η Γαλλία, η Κίνα και η Ρωσία, τα οποία διαθέτουν το δικαίωμα αρνησικυρίας (βέτο).

Ένα από τα ισχυρά μέσα του Συμβουλίου Ασφαλείας θεωρούνται οι στρατιωτικές του δυνάμεις, γνωστές ως “κυανόκρανοι”. Από την ίδρυση του ΟΗΕ οι κυανόκρανοι έχουν επέμβει σε 55 χώρες ενώ σήμερα βρίσκονται σε εξέλιξη 11 αποστολές τους. Υπό την αιγίδα του ΟΗΕ δρουν επίσης διάφορες οργανώσεις όπως η Οργάνωση και το Ταμείο των Ηνωμένων Εθνών για το Παιδί (**UNICEF**), η Διεθνής Οργάνωση Τροφίμων και Γεωργίας (**FAO**), η Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για την Εκπαίδευση, την Επιστήμη και τον Πολιτισμό (**UNESCO**).

Δυστυχώς, σύντομα μετά τον πρώτο ενθουσιασμό της ίδρυσης του Οργανισμού, ήρθαν οι στιγμές της διάλυσης των ψευδαισθήσεων. Αντιμέτωπος αρχικά με δύο στρατόπεδα, το δυτικό και το ανατολικό, ο ΟΗΕ αποδείχθηκε ανίσχυρος. Τα βέτο πολλαπλασιάστηκαν ενώ η ένταξη νέων μελών προκάλεσε αντιπαραθέσεις. Η αποτυχία της ειρηνευτικής δύναμης στην Κύπρο το 1964, να αποτρέψει τη ρήξη ανάμεσα στις δύο κοινότητες και την Τουρκική Εισβολή του 1974, αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα αδυναμίας του ΟΗΕ μπροστά στα συγκρουόμενα συμφέροντα μεγάλων δυνάμεων.

Αν και οι μεγάλες δυνάμεις παραβιάζουν τις συνθήκες ή και τις αποφάσεις του Οργανισμού σχεδόν από τη μέρα της ίδρυσής του, πλήττοντας έτσι το κύρος και την αξιοπιστία του, ο ΟΗΕ έχει προσφέρει ένα πολύ σημαντικό έργο στη διασφάλιση της ειρήνης, στην ανακούφιση όσων πλήττονται και στη βελτίωση των συνθηκών ζωής σε πολλά σημεία του πλανήτη.

Σήμερα απαριθμεί 193 μέλη, σχεδόν όλα τα διεθνώς αναγνωρισμένα ανεξάρτητα κράτη.